

DOBROGEA JUNIA

DIRECTOR-PROPRIETAR

CONSTANTIN N. SARRY

«Voi de acum, atârnați de un Stat, nu de un voiaș arbitrar, ci numai de legea, de drept și de încredințarea de Națiune, hotărâre și cărmărire».
(Din Proclamația Domnitorului, de la 24 Noiembrie 1878).

ABONAMENTE:
Pe un an 12 Lei — Pe 6 luni 6 Lei
Pe trei luni 3 Lei — Pe un trimestru 1 Lei
— Anunțuri și reclame după învoială —

ORGAN AL INTERESELOR DOBROGENE

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
CONSTANȚA, Str. Dorobanților, 21
Manuscrisurile nu se întorc

IN CHESTIA RACOVSKY

Scrisoare deschisă

D-lui CONST. MILLE
directorul ziarului „Adevărul”

Onorate Confrate,

Cu voie de la mine, vă adresez scrisoarea deschisă ce urmează, începând prin a face constatarea că, de două lucruri nu m'am putut și nu mă pot lecu, nici în ruptul capului: de gazetărie și de *naționalism*, — deși de pe urma ambelor n'am avut să culeg, cel puțin până astăzi, de cât numai... satisfacțiuni morale.

De altfel, ceace numesc eu „vârnavism” se confundă cu profesiunea noastră comună. Căci, dacă prin a face gazetărie am înțeles cu toții a da, în primul rând, în vileag actele necinstite și manoperele primejdioase ale unor indivizi, cari, deținând fie temporar, fie „din tată în fiu”, anume privilegii și puteri în stat, umilesc în dreapta, nedreptățesc în stânga pe acela, cari nu s'au coborât cu hâr-zobul din Cer, — prin a fi „vârnavist” am înțeles să iau apărarea, în limitele puterilor și ale mijloacelor mele, a unui om, care a fost atacat pe cât de nedrept pe atât de fără de cruțare, ca nimeni altul, pe calea publicității. Și fac aceasta astăzi, cu atât mai mult, cu cât d. Vârnav ne mai fiind de mult «la putere» și ne-având nici ban de prisos, intervențiunea subsemnatului nu poate fi nici de cum bănuită, după cum niciodată nu a fost răsplătită — așa cum concep «răspătă» acei confrăți (căci, din păcate, sunt și din aceștia) cari simt și vorbesc din păntece!

...Apărările acestea *ex officio* a puținilor oameni cinstiți, demni și mândri din țara aceasta, le socot parcă ca o compensațiune datorită din partea noastră, a aceluia, cari, trăind deși în afară totuși pe capul partidelor noastre „istorice”, în vălmășagul și în focul luptelor ce ducem, — inimoși și aprinși, cum suntem — apăsăm dese ori condeii mai mult de cât trebuie...

M'am hotărât să vă adresez această scrisoare — și numai mobilizarea a întârziat aparițiunea ei — într-o chestiune larg, caldă și, sunt convins, de-zinteresat susținută, în coloanele ziarului ce cu pricepere conduceți, și în care, prin situațiunea oficială ce ocupa, a fost atunci tărăt și maltratat o persoană, ce mi-e tot așa de scumpă ca D-voastră convingerile ce apărați. E vorba de chestiunea Racovsky și de d. Scarlat Vârnav, fostul prefect al județului Constanța.

— Și cine crezi că are dreptate, în lupta dintre d-nii Mille și dr. Racovsky? mă întreba deunăzi onor. d. Vasile Kogălniceanu.

— În care luptă? Într-ai eu. În lupta de principii? Evident, că d-rul Racovsky. „Socialism și militarism sunt în adevăr cele două termeni ale unei mari antiteză”, susține și d. Ernest Lavisse, istoric și membru al Academiei franceze, într'un recent articol, publicat în „Le Temps”, asupra „Problemei balcanice”. D-nii Mille și cei de la ziarul „Adevărul” ca *socialiști* cum se pretind, nu puteau susține, chiar așa cum au făcut-o, războiul, — a fost răspunsul meu atunci și-l reproduc și aci.

Incontestabil, legăturile cele mai apropiate omenești, n'au putut exclude de cât rare ori luptele de principiu, dintre aceștia; ele nu s'au putut, firește, impune mai ales unui militant ca d-rul Racovsky. Până a nu discuta însă acel „modus in rebus”, de care trebuia să țină nespărat seamă, în speță, abia venitul de peste graniță, — e locul să ne întrebăm dacă numitul campion al socialismului român e stăt de ortodox între Marx și e, în cât de dragul unei abstrac-

te doctrine politice să sacrifice reala prietenie a unui om, care i-a fost cu adevărat «tovarăș» în vremuri de restriște, călcând peste acele elementare exigențe de omenie, pe care chiar o persoană lipsită de cultură nu poate să le ignoreze? — așa cum s'a purtat numitul doctor...

Vă țin la dispoziția d-voastră, d-le Mille și oricui, un număr din „Farul”, ziar ce apărea la Constanța, cu data din 14 Noiembrie 1904 și în care puritanul în chestiune, cu ocaziunea unei alegeri comunale se adresează — citez textual — „în special conaționalilor săi bulgari”, sub propria sa semnătură: Dr. C. Stancioff Racovsky.

De altfel nu aceasta era prima oară, când urechile aceluia, care lepdase pe cacofonii dar cinstitul nume de Stancioff, pentru a-și anipa pe istoricul — ca să nu zic «istericul» — Racovsky, apăreau de sub pielea de leu... socialist. Trimes să prezeze, în calitate de consilier județean, diferite alegeri comunale în plasa Siliștră-Nouă, s'a dovedit a fi ținut conciliabile tot speciale cu **conaționalii** săi bulgari.

Firește, nu eu, care cel mult am căntat să dovedesc a fi un simplu patriot român, fără marca S. G. D. G. a d-lui Iorga, așa fi relevat acest caz de „naționalism” special, dacă nu ar fi fost vorba de un individ, care face atâtă tâmbălău cu socialismul său. Ceva mai mult: eu contest d-rului Racovsky chiar bulgarofilismul. Instinctul meu de gazetar îmi spune că, șeful socialismului din țara românească, — omul *fără de patrie*, în teorie, dar la care *granițele naționale* iau forma și dimensiunile gurei pungi, în practică, — e un agent panslavist, dacă nu chiar al poliției reacționare rusești. Expulzarea, escapada lui din țara, care se confundă cu nesfârșita Siberie, nu prea miros bine! Anume cekuri, apoi, de proveniență rusească, achitate doctorului Racovsky prin Banca Marmarosch din Constanța, sunt indicii destul de prețioase în această privință, pentru acela care se mai îndoește asupra acestui Azev al nostru. E convingerea mea și n'o impun nimănuia...

De cât, cred, că D-voastră, stimate domnule Mille, în afară de cele de mai sus, trebuie să vă mai fi isbit și de alte lucruri, mai grave, care, în cele din urmă, să vă fi făcut să declarați în scris, prin „Adevărul” — prin același „Adevărul” care a preamărit ani de zile calitățile sufleteste și civice ale d-rului Racovsky — că *înțoarceți de acum înainte cu scârba spatele acestui agent bulgar, obraznic, îngrat și periculos!*

Nici nu încapă îndoială. O „tovărășie” ca aceea care a fost între D-voastră, nu se rupe cu una cu două!

Dar atunci, cum rămâne cu omenii acela, cari pentru a fi avut «șterul» trebuincios și de a fi cunoscut la timp și bine pe acest străin primejdios, au atras asupra lor toate săgețile Fortăreței din str. Sărindar? Cum rămâne, în special, cu d. Vârnav, care, dat ca prigonitor invergnat al mielului Dumnezeuului... socialist, n'a fost cruțat nici în liniștea lui de acasă?...

A! veți obiecta: fostul prefect de Constanța s'a făcut vinovat de un act de expulzare în persoana d-rului Racovsky și d-voastră, înainte de toate, înfierați sistemul, din principiu. De perfect acord. Și nelăsămata persoană a subscrisului nu aprobă pedepșea aruncării peste graniță, cum n'a aprobat nici faptul expulzării numitului doctor, — mai ales că prin aceasta se creu un precedent nen-

rociit, care ne amenința pe toți Dobrogenii, mai ales pe mine unul, care am dovedit a nu fi tocmai dus la biserică, când a fost vorba de Administrația din provincia noastră...

De cât, expulzarea d-rului Racovsky, care, în definitiv, nu i-a prins de cât bine acestuia, are un cântec! — și d. Vârnav n'are altă vină în această privință, de cât de a fi fost, în calitate de reprezentant al guvernului „generos” liberal, deținătorul unor anumite secrete așa zise „de stat”, care, la o persoană de superioritatea morală a d-sale, devin și secrete de inimă.

Dar, fie vorba între noi: am convingerea că, în ziua când scriați scurtele articole din „Adevărul”, în care prezentați pe d-rul Racovsky așa cum de mult și subsemnatul crede că este, adică: sun agent străin, obraznic, îngrat și periculos, — în ziua aceea, mă prind, stimate domnule Mille, dacă și fi avut putere, și-ați fi trimis nu numai peste graniță, ci chiar ceva mai departe...

Și atunci încă odată: Cum rămâne cu persoanele care, conștiente că-și fac datoria de buni Români, au primit în tăcere și cu respectarea a fi maltratate de „Adevărul”, fără nici o cruțare, luându-se apărarea unui individ, care, vădit, n'ar fi meritat-o nici odată?...

Și acum, ca să închei, țin să declar că, adresându-vă scrisoarea de mai sus, am ținut să fac numai o simplă constatare de fapte. Nu urmăresc o satisfacție sau o reparațiune pentru nimeni și eu atât mai puțin pentru d. Vârnav, fiindcă cel dintâi d-sa ar repudia-o. Puțini sunt oameni, cari, în viață încă fiind, să fi fost răzbunași, ca d-sa, de evenimente!... Nine-voști, vă rog, domnule Mille și onorate confrate, a primi și cu această ocaziune încredințarea deosebitei mele considerațiuni.

Const. N. Sarry

O răspătă meritată

Cum, adică, sunt și răspătă nemeritate? Cele mai multe! Și acestea se dau, în cazurile cele mai puțin costisitoare, sub formă de decorațiuni sau medalii. Ca unul, care sunt profan în asemenea materie, nu știu încă să fac distincție „protocolară” între aceste două feluri de *garanturi sociale*.

Nu știu de ce, ori de câte ori văd asinată de pieptul acoperit de un frac elegant, ori de sârmenele unui veteran oarecare — de multe ori cerșetor — este un ornament de acestea, îmi amintesc de ultima strofă dintr-o poezie a spiritualului confrate dela „Furnica”, G. Ranetti:

„Nara nici o pată:
Haina mea-i curată!”
„Răspătă”, firește, e chestie de apreciere. Care e decoratul — ca să ne menținem în speță — care să nu se socotească, în sine, lui, distincțiunea ce poartă, ea deplin meritată! Poate să sibi ceva de obiectat numai asupra „gradului” ori a „clasei”...

Dintre toți decorații, unul singur, pe cât mi-amintesc, a avut cursul realității: d. Emil Cotinescu. Purtător a tot felul de ordine, unele mai grele de cât celelalte, cu prilejul ultimei răspătă, primite din partea d-lui N. Xenopol, — acest „Meritul comercial și industrial”, — a adresat o scrisoare conferențierului, în care ar virtutea a declara că, e *angora* înșăgă, din câte posedă, pe care *știe* de ce a căpătat-o. Celelalte, se înțeleg dela sine, i-au venit așa, cum ar zice Românul: *pe de gaba!*

Toate câte le au spus nu știu încă, că n'ar fi și răspătă meritată. E cazul cu medalia de curând acordată prietenului meu Const. P. Demetrescu, un modest funcționar dela Construcțiunea porcului Constanța, recompensat *marcu* pentru *biserici* depusă de acesta.

În adevăr, numitul, un artist diletant, în afară de meritul ce și-a câștigat pentru activitatea ce a deslușat pe terenul artei dramatice românești la Dobrogea — în această parte de loc, unde nici un mijloc frumos pentru românișare nu poate fi socotit de prisos — a contribuit foarte mult și la cultivarea muzeului cereale bisericăști, înfățișând și diriguind societăți, care n'au distins numai dela îndelungă necesitate o sumă de tineri și tinere, ci a făcut înșurșurătoare sfinte, galele altele, mai vizitate și mai gustate. Și aceasta fără fonduri publice și, de multe ori, împotriva unor detractori ambipopi.

Deși tinerii, medelele acestea o socot deci bine conferite, — și fiindcă nu atât pe cântec meu, care și-a avut, încă îndelung, de mult răspătă în conștiința lui, cât pe acela care s'a gădit să-i răspătă și pe toți... ochii lumii.
CE-SAR.

RECHIZIȚIILE

E un adevărat scandal, ceace se petrece cu lichidarea bonurilor de rechiziție, în special în județul Constanța.

Având în sânu ei un om, de o nervozitate și de o mlgăleală de loc potrivite cu misiunea ce i s'a încredințat, comisiunea din localitate aproape nu lucrează. Faptul e notoriu și nu mai puțin scandalos.

Astfel, cari până a fi desfăcuți — nu știm dacă s'au vândut toți, — ajunseseră în așa hal, încât au fost dați de pomană, în costul... pieilor de pe ei.

Când e vorba de bonuri, ele urmează a fi lichidate în... unu! — așa se răspunde oamenilor, când vin după informațiuni.

Cu marea scădere de prețuri și cu mica cerere din piețele noastre de cereale, care fac lipsa de bani la agricultorii îndoiți de resimțită; — pe de altă parte, cu streangul ce se pune de gât acestora din partea percepitorilor statului, — încetăneala lucrărilor comisiunei în chestiune, e mai mult decât criminală. Ea silește locuitorii să-și vândă produsele pe prețuri de nimic, sacrificând micul și realul câștig ce le-ar mai fi rămas, și li împiedică de a-și face munca câmpului la vreme.

La avântul cu care a răspuns plugarimea noastră, cu viața și cu punga, la chemarea Țării, nu se răspunde — nu! — cu atâta lipsă de recunoștință!

RETEVEIE

„Constituționalismul” de peste Dunăre, abia introdus și în provincia noastră, s'a creat — să vede — numai partide ci și partit.

Cele d'întâi care ni se semănază, sunt celele dela Comandamentul sergenilor orașului Constanța. Un vâdit a venit să se plângă prefectului, că-i pe cale a-și lua lumea în cap, din cauza persecuțiilor și expresiunilor polițienești ale d-nului Comandir, care-i lăsașe c'ar face parte din „partida” *ajutorului*.

Lapsus?...

D. Nicolae Lichiardopol, în scrisoarea ce adresează fostului său șef politic, d. Seb. Teodorescu, președintele clubului tachișt din Tulcea, între alte vini li găsește și pe aceea că ar fi cumulat pe lângă președinția, și casieria și contabilitatea clubului.

„Cumul” în materie de funcțiuni onorifice?

Se poate, domnule avocat?

Cu... măsura

Se pretinde că d-rul Rosenthal, cunoscutul medic al plăgi Hârșova, primind ordin, cu ocazia combaterii holerei, a lăsa măsuri în circumscripția d-sale, s'ar fi prevăzut cu o prăjină regională și s'a pornit o măsură spetale oamenilor din comuna Topalu și a.

Cine-i vinovatul?

Se împuță locuitorilor din Cadrilater, că ar da dovezi de anarhie.

Absolut exact. Ce alta de cât lipsă de conducere însemnează cuvântul anarhie?

Și cine o de vină, dacă nu li s'au trimis oamenilor anelora, lucă, conductorii?

Nume predestinat

Ca șef al postului de jandarmi din Caraomer funcționează d. Cotinescu.

Miros de tănăle

Actuala administrație a orașului Constanța, a lăsat în puterea listei guvernamentale, a început să publice rapoartele ce a adresat Ministerului de interne și prin care cerea ancheta, ce nu mai șosește. Ele lui fac impresia unor necrologice.

Geannabet

BULETIN POLITIC

DESCHEGAREA PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT DIN DOBROGEA

— La Constanța ca și la Tulcea —

Simple constatări

Să tot fie doi ani de atunci... Întruși la o seară, în sala Restaurantului Presei, ocazia unui onguer ținut în Capitală, delegații tachiști din cele două județe dobrogene păreau toți beți de... entuziasm, — un entuziasm care nu era măcar prefăcut.

Invitat special, asistam sceptic la această neocostitită desfășurare de sentimente și iluzii, în care tradiționalele „*o să facem*” și „*o să drăgem*”, rostite în numele partidului, de către fruntași, erau cele mai puțin lichide dintre „creanțele” ce, oei prezenți își subscriseră reciproc.

Deși „tras de limbă”, în urma a două călduroase toasturi ridicate în cinstea mea de către respectații mei amici Simeon Petrescu și Nicolae Lichiardopol, — totuși am tăcut. Și bine am făcut! Ași fi săvârșit o mare tihloșie, dacă m'ași fi arătat luat și eu, fie chiar numai cu vorba, de „*ourentul*” din sală, — curent, merit după mine, a se oprim curând într-o... vioragă!

Evenimentele nu m'au desmăntit. Convivii de atunci se scumpul săi es... piscioli și cu același entuziasm cu care se îmbrățișau în seara agapei. Partidul lor, în numele căruia lăsa angajamente atât față de dăncii cât și mai ales față de Țară, e pe cale să treacă în domeniul istoriei. Cel puțin la noi, în Dobrogea.

Nu ne vom apuca să exploim cauzele acestei descheșări, care pentru noi era dintru început, inevitabilă. *Mala porta, mala dilabuntur*... Ne vom mărgini la o înșirire de fapte, rigurose exacte, după care cititorii noștri își vor completa convingerea.

Situația d-lui Seb. Teodorescu.

Să începem cu Tulcea. — orăș în care d. Sebastian Teodorescu, reușise să desparenteze unei organizațiuni puternice. În adevăr, la un moment dat, tânărul șef al partidului răsușe să grupeze în jurul, pe lângă reprezentanții „mahalalelor”, cari li constituiau fala și puterea, — și un stat major din câteva persoane de seamă, dintre care, azi, aproape nimeni n'a mai rămas pe lângă d-sa. Așa d-nii N. Lichiardopol și D. Timuș, după ce au ocupat temporar fiecare locul de primar al orașului, numai în scurtul interval dela constituirii guvernului de colaborare, a stăi amândoi au demisionat din club și au pornit o campanie violentă, — lucru ce-i de natură a adrunina temeinic situațiunea de șef a d-lui Teodorescu.

Acuzațiuni precise.

Numiți, rămăși — și ei — membri ai partidului conservator-democrat, amăc pe șefii locali, sub proprie semnătură, de următoarele:

1) Că se scrișeșă în despot, neținând

cătuși de puțin seamă de hotărârile clubului și ale partidului;

2) Că ține ședințe și ia hotărâri numai cu intimii d-sale, — hotărâri ce nu figurează în registrul proceselor-verbale de ședințe;

3) Că a criticat partizanii la centru, pentru ca persoana sa să însă în relief;

4) Că a băgat intrigi între membrii importanți ai clubului și prin purtare a autoritară și trufășă a depărtat din partid toate clementele culțe, și a oprit înscrierea de noui membri;

5) Că a cumulat în mâinile sale președinția, casieria și contabilitatea clubului iar în ce privește statutele clubului, ele stau și azi în buzunarul d-sale, netipărite;

6) Că, condus de invidie, a odatat toate scaunele din parlament la persoane străne de localitate, inducând în eroare și clubul și comitetul executiv.

Pentru... prestigiul partidului, acuzațiunile se opresc aci, cu mențiunea: „va urma” — la nevoie.

Demisiuni din partid.

Deschegarea partidului conservator-democrat de sub șefia d-lui Sebastian Teodorescu se face de altfel evidentă și din marea număr de demisiuni ce publicăm mai jos.

S-au retras din partid d-nii:

C. R. Ventura, avocat; Guță Apostolescu, profesor, proprietar; Dr. D. Demirof, banșer; S. Weis, avocat; Alexe Avramide, fabricant și mare proprietar; Haralambie Flamaropol, idem; Vangheli Flamaropol, idem; Ștefăla A. Băbuș, moșier; Oranes Hacıan, comerciant și proprietar; Taor Hacıan, idem; Hacım H. Omer, mare proprietar; A. G. Măscărian, bijutier și proprietar; N. Curtef, comerciant; Ștepan Wartanian, comerciant și proprietar; Grigore Dison, comerciant; D. Levendi, subșbirurg; G. Wartanian, proprietar și comerciant Elefterie Caludi, pensionar; G. Andoniu, pensionar; Misoa Parșeghian, comerciant și proprietar; Vasile Calciu, proprietar, meșerie; Eftimie Părcoveanu, funcționar.

Au demisionat din club d-nii:

George Coandă, moșier; C. Cavaropol, spărtor; Al. Mateescu, funcționar; Ilie Ioanide, farmacist; A. Arnăutu, proprietar; Murgescu, farmacist; D. Mincu, proprietar; C. Constantinescu, meșerie; I. Miron, comerciant; D. Timuș, profesor; N. Lichiardopol, avocat; Ștefan Ionescu, comerciant; Ghenu Dumitrof, comerciant Aron Elman, comerciant; Haralamb M. Tănase, proprietar; Danitru Ios, comerciant; etc. etc.

Rufe... în familie.

În ocaziunea răședință de județ, e drept, rufe... murdare — nu știm dacă au și curățate — ale partizanilor d-lui Tache

FARMACIA ENGLEZA

CONSTANȚA, STR. CAROL

Reorganizată și aprovizionată din nou cu toate felurile de medicamente...

Tot felul de material de pansamente de prima calitate

Obiecte de chirurgie, precum: uburi, canule, seringi și alte diverse obiecte de gumă și sticlă.

Săpunuri medicinale de toaletă

Articole de igienă și cosmetice: Parfumerie în sticlă și esențe concentrate diferite cu gramul.

Apă de Colonia cu kgr.

In special recomandăm preparata propriei primum: Apă pentru gură și apă contra căderii părului.

Prepară la cerere orice fel de siropuri, liqueruri și vinuri tonice pentru copii și adulți...

GHE. CONSTANTINIDE

BANCA DOBROGEI MEDJIDIA

SOCIETATE ANONIMĂ CAPITAL LEI 1.000.000

Adresa Teleg. DOBROGEANANG

«Banca Dobrogei» face orice operațiuni de bancă și în special:

- a) Scotează cambii, mandate, cupoane și titluri etc. la sorți; b) Ia parte la tot felul de emisiuni de titluri de Stat, de orașe, pe județe, sau de societăți particulare...

BIROU TECHNIC FONDAT IN 1886

AL ARHITECTULUI ADOLF LINTZ

STR. CAROL No. 11 execută: planuri, doze, canalizări, Conducte de apă, supravegheri de construcții, etc.

ZAHARIA ZAMFIRESCU CONSTANȚA

Strada Carol, No. 225 Inchirieri și vânzări de saci, mătase, țeluri și cântare Depozit general al fabricii de țesătorie meșteră...

Ionescu, n'au ajuns a fi spălate încă în public. Aceasta nu împiedică însă...

Completa dezorganizare a tachiștilor din Constanța n'a făcut astfel evidentă la ultimele algerii comunale...

Răul provine de acolo că șeful local, un bătrân - prea bătrân - pensionar, fără nici o experiență politică...

Membrii principali - ca să nu zicem: membrii f-unței - au anușisfel de corp fără de cap, căntând fiecare să dovedească inferioritatea celuilalt...

Acosta „măncătorie” reciprocă s'a făcut evidentă la alegerea președintelui consiliului județean...

«Banca Dobrogei» face orice operațiuni de bancă și în special: a) Scotează cambii, mandate, cupoane și titluri etc. la sorți...

Intrebat fiind în particular, declară că... n'a demisionat, dar că stă de-o oamă dată de-o parte și că e gata să se retragă în viața privată...

Ce va mai fi!

Și, chipurile, tachiștii sunt azi „la putere”. Ei tot mai au posibilitatea să înăpăstie gurile mieilor oțelului...

Ce va mai fi încă, când șeful suprem își va relua afacerile particulare din strada Cătanului!

Dollibaș

De ce Balcic și nu Mangalia?

Fixarea celei de a doua reședințe de județ din noile teritorii formează, pare-se, un interesant obiect de preocupare.

Se pretinde că, serioase considerațiuni militare și naționale s'ar opune ca Dobrici, care topograficeste, numericeste și economiceste, ar fi cea mai indicată localitate pentru această destinațiune...

Consiliul de miniștri, urmând a hotărâ, stă serios în compania și Balcicului, cu o populație mai puțin numeroasă dar mai împietrită...

Chestiunea, fiind în momentul de față încă în studiu, găsim oportunitate să sunăm aprecierilor celor chemați a se pronunța asupra ei...

De ce să se instaleze reședința centrului administrativ într-un oraș izolat, dintr-un județ izolat?

De ce să nu se dea preferință Mangaliei, oraș mai apropiat, mai românesc și capabil de a deveni un port însemnat?

De ce să se valorifice proprietăți și finuturi adăte în mâini, - orice s'ar spune - încă străine și să se desconsiderare averea și munca noastră națională?

Da-că Mangalia urmează a fi deslupită de Constanța, după cum s vorba, spre a fi dată nouului județ, de ce se mai stă la Idoinală?

PROPRIETATEA DIN DOBROGEA

CHESTIUNEA VETRELOR DE SAT

Ministerul de Interne, luând avizul Consiliului administrativ permanent, respinge propunerea Prefecturii de Constanța

După o scurtă introducere, am reprodus în numărul precedent un raport al d-lui prefect de Constanța, prin care acesta cerea Ministerului de Interne a proba ea unui regulament, după care ar fi urmat ca locurile de casă din vetrele satelor să nu mai fie date gratuit...

Textul avizului No. 699

Văzând adresa Ministerului de Interne No. 16410, prin care se cere avizul Consiliului asupra proiectului de regulament pentru locurile de casă din comunele rurale, județul Constanța, proiect întocmit de domnul Prefect al acestui județ și înaintat Ministerului pe lângă raportul cu No. 6469/913 pentru a fi aprobat...

Având în vedere că, prin acest proiect de regulament, se lasă mâneri spre a se opri cedarea în mod gratuit de către comunele rurale a locurilor de casă din vetrele satelor și pentru ca pe viitor vânzarea acelor locuri să se facă cu paze formalităților prevăzute de legea asupra contabilității publice...

Văzând dispozițiunile art. 23 din legea pentru organizarea autorităților administrative exterioare, art. 64 din legea pentru organizarea comunelor rurale și administrarea plășilor și alin III al art. 1 din legea pentru modificarea legii Dobrogei...

Considerând că potrivit art. 23 citat, Prefectul de județ este însărcinat cu poliția administrativă sau preventivă din circumscripția sa și are dreptul de a face regulamente de poliție administrativă în marginea legilor și regulamentelor de administrație generală...

Că, conform art. 64 din legea comunelor rurale, Prefectul va elabora regulamentele necesare administrației comunale pentru comunele rurale - în urma unei prealabile invitațiuni - nu și vor fi întocmit asemenea regulamente...

Că în acest articol este vorba de regulamentele de igienă, edilitate și de poliție comunale de care se ocupă art. 46, 59, 60 și 61 din menționata lege...

CHESTIA APEI LA CONSTANȚA

Starea lucrărilor

Pentru luna, care o drept cuvânt a început și-și piardă răbdarea, de vreme ce, de șapte ani încoace, totuși vorbindu-se de milioane ce se îngroapă în pământ, fără ca mult așteptată și foarte prețioasă (mai ales prețioasă) apă din Dunăre să se îndure a'o pornească spre Constanța...

Conducta de aducere este terminată complet: rămân de făcut încercări pe o lungime de 12 km.

Acastă conductă are o lungime de 54 km., cu un diametru de 450 mm. și 400 mm.

Rezervoriile la Dorobanțul și la Constanța sunt terminate; aceasta din urmă este în serviu cu apa de Murlatlar.

Cantioanele de pe linie sunt 5 în total, din care 3 complet terminate și 2 în execuție.

La Dunăre, instalațiunile sunt aproape terminate; mașinile și pompele sunt soșite și sunt în curs de montaj.

Linia telefonică Constanța și Hinog este în construcție.

În rezumat, numai prize de apă nu este terminată din cauza înălțimii apelor din Dunăre; se va face o priză provizorie, dacă cea definitivă nu se poate isprăvi.

În oraș a rămas o lungime de 10 km. conducte neșezate și la care se va lucra de acum înainte.

Lucrările de aducere apei din Dunăre la Constanța sunt dar spre sfârșit.

În trăsături generale aceste lucrări constau:

Apă din Dunăre se pompează pe malul Dunării în fața inului Hinog prin pompe centrifugale electrice în număr de trei, care ridică apa la usina de epurare la o înălțime de 100 m. deasupra apei Dunării.

În această usină apa trece în decantare de o volum total de 24 mii metri cubici, dela decantare la filtre, dela filtre la ozonizare, care sterilizează și în fine apa trece printr-o a doua serie de pompe centrifugale electrice, care o împing pe 28 km. până la rezervorul dela Dorobanțul, care se află la 102 m. deasupra nivelului mării.

Din rezervoriul Dorobanțul, conducta de 400 mm. sosește direct în oraș prin Boulevardul Maria și alimentează partea de sus a orașului cu o presiune de circa 60 m.

Pentru partea de jos a orașului avem rezervoriul dela Constanța, care se umple prin conducta venind dela Dorobanțul. Din acest rezervor, care se află în dosul depozitelor de cristigerie, pleacă o conductă (feder) care trece prin străzile Mangalia, Dorobanști și Traian, aducând apa în cartierul coprin între Port și strada Tomis.

CRONICA RIMATĂ

Antonică Pazargik')

Episod din timpul ocupațiunii Cadrilaterului

«Recat-am nouă p'na „tramvai”, Cu Șerbăneșcu zece, Intr'un convoiu de carnaval, Cu gândul de-a petrece.

Toți epileptici, toți decorați, Gâțți ca de paradă Și toți aprovizionati, Cu câte-o mare lădă.

Pelina-l ducă Vidriștin; Coniacul, Kir Tânase; Jean, damigana cea de vin Și-o tete ca... de gaze.

„Tramvaiul”, astfel încredut, Purta dăru tricolorul, În lung și-n lat pavozat, - Sburând cum zboară dorul.

Oricine 'n cale întâlnea Al nostru țărăbă, Oprindu-se ne întreba: De mergem la război?

Dar Antonică cel voinic, În piept cu decorații, Tipa: „Sburând la Pazargik, C'apa ne cere Nația!”

Iar Păltineanu, falnic erai, În mâini cu steaguri două Tot îndemna-n nostru-alai Spre «România Nouă»...

Ah! cut ar fi trecut prin gând Și cine credează căre - Că ne întorcem în curând Cu oada 'ntre picioare?...

Ajunși pe la Cifutciuiu, Afine-te, băiete! Am fost luați, apa, pe sus, Toți între balonete, -

Și encorțați, ca niște hoști, Dă site dei, perche! Am fost aduși, fudolai, toți, În «România Veche»...

Iar Antonică Pazargik, Cu ză și „Măna dreaptă”, O mână n'a suflat, nimic, Stând cum o-ă așteaptă.

Lipsuri judiciare și administrative în Cadrilater

Câteva observațiuni

După ocuparea Cadrilaterului, încercând a se stabili în partea locului parte din autoritățile administrative, populațiunea de acolo aștepta cu mare nerăbdare și sozirea Justiției, spre a începe să-și reguleze afacerile comerciale rămase în suferință...

Oricine își poste închipui că de greu este pentru locuitorul unui ținut, lipsit aproape de căi de comunicație, să fie silit să se prezinte dela o margine a Cadrilaterului la cealaltă, adică la Silistra, pentru toate afacerile ce depășesc suma de 3000 lei și pentru toate apelurile multe și mărunte...

De aci rezultă necesitatea înființării unui al doilea tribunal în Cadrilater, care, micșorând distanța, să dea posibilitatea justiciabililor de a găsi dreptate la îndemână.

Dacă guvernul, pentru motive legitime, evită înființarea unei reședințe la Dobrici, Balcicul oferă toate avantajele unei reședințe, fiind un port natural eminent, legat cu Constanța cu curse regulate de 8 ori pe săptămână...

O altă cauză în legătură cu Justiția, este executarea hotărârilor bulgărești rămase definitive și suspendate pe departe din cauza războiului și pe de alta din cauza ocupațiunii provinciei de către noi.

De asemenea, pentru poliție care și-au pierdut din această cauză garanții, trebuie ca guvernul să vie cu o lege, care acordând un moratoriu să prelungască exigiibilitatea lor, iar pe de altă parte să arate clar unde se vor protesta în viitor nouile efecte expirate.

Actualmente Justiția se face foarte rudimentar de către polițaiul sau subprefectural respectiv, care, consemnând într'un proces verbal depoziția părților, dă un termen de plată sau câte un sfat de împăcare.

Astfel stând lucrurile din punct de vedere al Justiției în Cadrilater, întreaga viață economică și financiară stagnează iar băncile din localitate cari sunt numeroase, stau în așteptarea noilor dispozițiuni.

O altă chestiune care trebuie adusă la cunoștința d-lui ministru de finanțe este că perceptorii încoasează contribuțiunile dela 1 Ianuarie 1913 și aceasta cu toate că este just întrucât datorile către statul bulgar au trecut în patrimoniul nostru în momentul ocupațiunii, însă urmează că atunci când guvernul urmărește datorile către statul bulgar dela fostii săi contribuabili, să recunoască și obligă țările acestuia către creditorii lui, luând în considerație pentru primele două trimestre bonurile de relichții bulgărești...

Ca alte lipsuri în special administrative și mai puține șezuale: Aproape în întreaga regiune ocupată s'au nimit subprefecți și polițai, dar cari din lipsa de subalterni nu pot să și exercite întreaga lor autoritate, suferind atât serviciul cât și prestigiul autorității constituite în noile provincii.

Consiliile comunale nu rămas acoaleși respectându-se până la noui instrucțiuni legale bulgare referitoare la autonomia comunale. Totuși o mare parte dintre consilierii comunali și primarii mai ales din comunele rurale au dispărut adăți cu noua ocupațiune, iar jandarmii numești în aceste comune primari, dintre oamenii cari li se par mai epălați și cari li se arată mai serocabili.

Cultul trebuie cât de curând aranjat, ca să dea posibilitatea credincioșilor să se ruga lui D-zeu că le-a dat un nou și blând stăpânitor sub care vor înflori și care i-a scăpat din ghirlele unui reșoi feritric și întemînșabil.

Școlile trebuie aranjate de timpuriu pentru ca cultura românească să se simtă dela primăle prelegeri și în special trebuie să se dea o atențiune specială școlilor de adulți și mai ales celor Loebeliene. Armea căi mai multă și căi mai bine distribuită în Cadrilater, pentru ca autoritatea militară să se simtă în orice moment atât în teritoriul ocupat cât și dincolo de frontieră, spulberând pentru venie orice gând îndărătat de revenție.

Încă o chestiune de mare importanță

care trebuie de asemenea semnalată, este că la delimitarea frontierei unele, din state de exemplu Mahmudi și Eshicosa...

Anton C. Diamandopol
Avocat

DIN CADRILATER

Doi batalioane de infanterie, aduse cu vaporul până la Balcoi, au fost îndreptate spre Dobrici.

Preotul din Balcoi a refuzat să pomenească numele Sveranilor și al Familiei regale în coșia slujbelor ce face în biserică.

Motivul refuzului este următorul: Canonicele îl opresc să pomenească numele altui stăpân decât a celui cu li este indicat de arhierie. Or, arhieriei s-au spus să pomenească decât pe țarul Ferdinand și familia lui.

Acest lucru fiind adus la cunoștința d-lui Diașescu, ministrul cultelor, d-za a luat măsuri ca pe viitor să se facă cunoscute pomeneire pentru Sveranii noștri.

Săptămâna aceasta s'a prezentat d-lui ministru C. Diașescu o delegație de Silistreni și i-a cerut reglementarea școlilor din această localitate.

D. ministrul al instrucțiunii a răspuns că se vor aplica dispozițiile luate de d-za care au fost publicate de toate ziarele dela noi.

La ministerul de finanțe s'au primit numeroase reclamații din partea locuitorilor din Cadrilater, cari se plâng că au fost amendanți că întrebuințază bani bulgărești în comerț.

Acest lucru e permis — spun ei — la Dobrici și Balcoi și e interzis în celelalte comune între cari și Silistra.

D. N. Marghisanu, secretarul general al ministerului de finanțe, care a primit aceste reclamații a sfidat să se intervieze lângă d. Ministrul Marghiloman să se ia o hotărâre în această privință, de oare, după cum se știe, consiliul de miniștri a admis ca banii bulgărești să fie primiți numai de administrațiile financiare și casele publice.

Comunele Dobrici și Silistra sunt creditoare ale statului bulgar, prima pentru suma de 30 milioane, iar a doua, pentru 3 milioane. — bani avansați ministerului de finanțe din Sofia pentru trebuințele armatei, în timpul războiului cu Turcia.

În ziua de 14 Octombrie, batalionul II din reg. 38 infanterie din Brăila de sub comanda d-lui major Panitescu, va pleca la Balcoi spre a-și lua reședința acolo.

Un batalion din reg. 23 infanterie din Calărași, sub comanda căpitanului Eneșcu a părăsit alături garnizoana trecând în teritoriu ocupat.

Reședința o va lua în comuna Kurtbanar.

Dela Consiliul Comunal

Constanța, 10 Oct. 1913

Consiliul comunal intrând în ședință extraordinară în ziua de 9 c., a avut a se pronunța asupra următoarelor chestiuni:

D. primar propunând consiliului să dispună un regulament întocmit de foșta comisie intermarș asupra racondurilor, parterilor și a rețelei de canale comunale, pe a-l putea trimite apoi spre aprobare ministerului și opinându-se de către unii consilieri că o asemenea chestiune nu este fi luată în discuțiune fără o cercetare preliminară din partea unei comisiuni din sânul consiliului — dat fiind faptul că regulamentul acesta impune cetățeni la plăți, care, tot din cauza unei de interes arătate la întocmirea acestui regulament, erau exorbitante.

d. primar a retras chestiunea dela linia de si, rămânând s'o prezinte s'o viitoare ședință însoțită de un raport.

A doua chestiune asupra regulamentul apelor, supusă discuțiunii consiliului, a fost lăsată în studiu unei comisiuni compuse din primarul orașului, stoarele sale și d-nii consilieri Bely, Grigoriu și Toma.

Cererea d-lui inginer Weigel, de a i s'apori spontaneitate ce are în suprașterea ce exercită asupra lucrărilor școlului, a fost respinsă.

De asemenea și cererea inginerului și mecanicului șef al uzinei electrice a orașului, cari cereau câte o gratificație. Pe dat oțire apoi unui memoriu înmănat de către d. inginer Letourneur, spre alimentării cu apă industrială a orașului, — memoria asupra căruia vom reveni în numărul viitor. Chestiunea a fost lăsată în studiu d-lui primar ca s'o discute consiliului studiat și din punct de vedere al mijloacelor bănești de exersare.

d. consilier Grigoriu aducând în discuțiune chestia dăruirii locuitorilor inamici, d. primar a declarat ședința se închide.

Correspondența „Dobrogei Jună”

CERNAVODA

Provincia își are particularitățile ei, pe terenul politic mai ales. — particularități interesante și care, e bine, să-și aibă răsunetul suveran!

O țară noastră a avut să înregistreze una din aceste particularități, al cărei ecou lui propun a prin corespondența de față.

Damianco, 6 c., a avut loc la Cernavoda o întrunire publică, convocată de d. C. Rădulescu, șef al conservatorilor democrați din localitate și director al prefecturii de Constanța.

Sub președinția d-lui Ion Pareo, primarul orașului, cel d'întâi care a luat cuvântul a fost convocatorul.

Funcționarul public — a început a spune d-za — după lege, nu are voie a participa și cu atât mai puțin a lua cuvântul într-o adunare politică. Constituția însă, această „lege a legilor” garantează libertatea cuvântului ori căruia cetățean. În consecință, și-a conchis d-za această introducere de... drept, cei mai mari, dacă nu aprobă felul d-sale de vedere, n'au de cât să-l dea afară!

Mai departe, d. Rădulescu, după ce demonstrează vitregia tuturor guvernelor, implică și pe a celui actual, față de Dobrogea și în special față de Cernavoda și după ce constată că actualii parlamentari ai județului Constanța n'au făcut nimic — și, prin urmare, voturile date lor mai bine ar fi fost aruncate în... altă parte — d-za sfătește cetățenii să-și strângă rândurile să-și compănescă bine și numai între ei interesele, pentru că numai așa își vor impune voințele.

Președintele întrunirii, înând al doilea cuvântul, dă citire unui memoriu, care cuprinde dolanțele locuitorilor din Cernavoda, — și care urmează a fi înaintat Guvernului.

Correspondent

SULINA

Cu ocaziunea trecerii mele prin orașul Sulina, intrând în vorbă cu o persoană din localitate și de bună credință, am obținut a căpăta informațiuni, în primul rând, asupra persoanei, căreia li este încredințată administrarea plășii ce poartă numele orașului de reședință.

Și cum eram că prin anul expirat, actualul subprefect, d. Ioan Păltineanu, pe atunci portărel, primise din partea Ministerului Justiției, ordinul No. 32471/912, prin care pe de o parte i se aplica pedepșa disciplinară „mustrarea”; iar pe de altă parte, prin înaltul Decret Regal No. 4308 din 11 Octombrie 1912, i se hotărâ permurarea în aceeași calitate la Tribunalul Olt, — am rugat pe interlocutorul meu, a-mi da lămuriri în privința cauzelor cari au determinat acest măsură.

Cu multă bună voință, amicul meu care luase și parte ca martor la ancheta făcută de către d. inspector judecătoresc respectiv, mi-a arătat motivele următoare:

1. Că d. Ioan Păltineanu, făcuse propagandă printre muncitori și meseriași, cu tendință bine definită, de a forma un partid politic, de pe urma căruia să ajungă la o demnitate în județul Tulcea.

2. Fiind oprit de statute în calitate de de portărel, a deveni societar, s'a introdus ca depunător, vărsând cu livretul No. 178, cu începere de la 1 Noembrie 1911, suma de una mie lei, spre fructificare.

O dată introdus în banca populară, printre muncitori și meseriași, d. Ioan Păltineanu, lua parte regulat la ori ce întruniri și consfătuiri, spre a le imprima ideea că ei trebuie în interesul lor propriu să se înscrie într'un partid politic; iar spre a nu perde contactul cu dânsii a încheiat o parte din imobilul său, — pe care li emparșe de curând pe cheia Dunării, — corporației meseriașilor.

3. A pus la dispoziția muncitorilor și meseriașilor, sala, fără ca chiria să i se fi plătit; iar la prima consfătuire politică, d. Ioan Păltineanu a fost aclamat și proclamat șef, făcându-i-se manifestațiuni de regret, că nu se găsește veșnic printre cei prezenți; și tot în scop de a menține relațiile sale cu muncitorii și meseriași, a înființat diferite cooperative de brutărie și apă gazoasă.

În scot șesol de leruitim, era firesc ca d. Păltineanu să fie muștrat pentru acțiunea sa întreprinsă pe față, — a conchis amicul meu.

D. Ioan Păltineanu, sub prefectul plășii, înând inițiativa unui banchet de sărbătorire în onoarea prefectului județului, a lansat următoarea invitațiune.

Luibile Coley

„Îți reamintești cred, înodabila inițiativă lăsată primăvară de d. Miolasescu, sub prefectul de la Măcin, cu to: personalul administrativ să sărbătorească printr'un banchet pe d. P. Sfetsescu, respectat și mult iubitul nostru prefect.

Nu cunosc împrejurările cari au împiedicat satisfacerea acestei dorințe.

Ocaziunea a sosit acum, de carece după câte se aud, d. prefect ve fi numit într-o funcțiune mai înaltă și bine meritată treantului d-sale ireproșabil și glorioz.

„Cred că e momentul acum, mai mult ca ori când, săi toți funcționarii administrativi, împreună cu delegații de prin județ, să sărbătoreăm printr'un banchet numirea d-lui prefect în noua și înalta funcțiune, exprimându-ne cu această ocaziune sentimentele de respect, recunoștință, neajmăruit drag și devotament, ce pentru d'aparuri vom avea față de domnia sa.

„Cred nemerit ca prin corespondență să stabilim programul acestei mult plăcute și dorite sărbători, stoa depinzând natural de data numirii sale.

„În plăcerea de a primi cât mai neîntârziat adunarea și pășerea Dv., rog să prim'iți mulțumiri și salutări cordiale”.

Reporter.

GARGALĂC

Comuna Gargalac, compusă din satele: Gargalacul-Mare, Gargalacul-Mic și Șchman, are o populațiune de 1825 suflete, profesând agricultura.

Bisericii ona, cu preotul Marin Ionescu. Școala 2 mixte, și 2 fobeliene, cu învățătorii I. Niculescu, M. Bonjog, d-rele: Elena Șoț, Elena Coman și Filofia Dănescu.

Primarul comunei Constantin Ivan Nicola, este locuitor din satul Gargalacul-Mic, având de ajutor pe Ivan Petre Mocaan; ambii bușurându-se de încrederea locuitorilor.

Secretarul Dimitrie D. Voiculescu, funcționar dela 1886, pe lângă că ține lucrările de cancelarie și judecătorești dar modul imparțial și părintesc cu care se poartă față de locuitori. li face popular și adorat.

Serviciul de poduri, urmează ca să termine lucrările școliei, care leagă „Coșalia” cu „Pelistia”.

Iar onorata prefectură, să ia măsuri pentru terminarea bisericii dela reședința Gargalac, al cărei comitet a adunat până în prezent, suma de șase mii lei.

Ca și la comuna Poturi și în localitate, șeful geandarmăriei Georgescu Ion, aplică, legile, regulamentele comunale și măsurile de igienă și salubritate publică; en blândețe și de comun acord cu autoritatea comunala, ceea ce denotă că e un funcționar modest și conștient al menirii sale.

TATLAGEAC

Comuna Tatlageac are 4 sate și anume: Tatlageac Mare, Tatlageac Mic, Perveli și Mangia-Panar.

Primar la această comună este d. Perici Haret, care face și pe casierul băncii populare și al obștei de arandare „Venus” al căror președinte este d. Anton Panait, reprezentantul casei „Osborne” din Medgidia.

Populațiunea numără 1607 suflete, majoritatea tătari: ceilalți, italieni, ruși, nemți, greci, armeni, turci și români.

Budgetul se ridică la suma de 10.600, lei. Secretar fiind d. Constantin Liviu Măcinăc.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și cu creșterea vitelor.

Are 3 școlii și o școală românească condusă de d-na Anetta I. Turou și învățător Afua Amet Kutluș.

În teritoriul acestei comune, se găsece o mari proprietari d-nii Iremia G. Popoa, I. I. Rădulescu, Dumitru Marinescu Bragadiru, Poneu I. Atanasof, C. O. Arion Eugeniu Costinescu, Emil Costinescu, Gheorghe Tomoșoiu și Petre Manole.

Pentru construirea unei școliei în localitate s'a compus un comitet în frunte cu d. Ghiță Ilie președinte.

GHERINGEC

Comuna Gheringec, având pe lângă reședință și satele Ancilar și Copuoci, are o populațiune de 2238 suflete, români, tărzi, tătari și bulgari.

Budgetul comunei are la venituri lei 14.000.

Locuitorii se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor.

Primar al comunei este d. Ion Motoc, care a făcut parte și din comitetul construirii școliei mixte de băieți și fete și care se bucură de mare popularitate.

Preotul Ioan Săndulescu e parohul comunei, iar cu învățătorii funcționează d-nii G. Pantazi și Nicolae Postol.

Secretarul d. Apostol Georgescu, are lucrările cancelariei ținute la curent și arhiva în perfectă ordine.

Comuna mai are o obște populară, o obște sătească pentru arandare de terenuri și o cooperativă de bănturi spiritose.

DOCUZACI

Comuna Docuzaci, are pe lângă reședință și satele: Calfachioi, Cercheseioi, și Mamuslie.

Budgetul se ridică la suma de 10.500, lei. Primar, e d. Gheorghe Jianu; iar secretar d. M. Mărgăriteșcu, unul dintre cei mai vechi și rutinași funcționari de carieră.

Donă bisericii, dintre cari una în construcție, cu preotul Ion Sădeanu.

Școala 3, proprietatea comunei, dintre care una în construcție, cu învățătorii: Ion Ștefănescu, M. Constantinescu, N. Atanasu și D. I. Mitrescu.

Bancii populare două, înființate din inițiativa primarului Gheorghe G. Jianu. Tot asemenea și pictarea bisericii din Calfachioi, cum și împrejurirea cimitirilor din Docuzaci și Calfachioi, se datoresc tot acestui primar, care a mai contribuit și pentru terminarea școlii din satul Cercheseioi, compusă din două satoșe și o clădire măreșă, costând 17.000 lei.

Am admirat în special pictura bisericii din Calfachioi, în construcțiune care începută din anul 1908, mulțumită energiei, poveștelor și bunei voințe a primarului Gheorghe Jianu și delegatului satului d. Ion Tudor, înșiși de către multă rutinatul secretar M. Mărgăriteșcu, un discipol vrednic și hotărât subpre-

fect și actual sub-inspector domonial d. Teodor Zordie, a ajuns să fie terminat în acest an și urmează să fie sfârșită.

Deosemena am rămas plăcut impresionat văzând același decora și măreție la casa sfetului sătescu, pe care o constatasem și la primăria respectivă.

Nu găsim cuvinte de laudă, în special la adresa secretarului d. M. Mărgăriteșcu, care îngrijește de veniturile comunei cu o rară răvnă, întru înflorirea ei; de carece, chiar și față de singurul venit din cariera de piatră a acestui sat și care fusese scăpat din vedere, s'a procedat la dobărea comitetului, pentru îmbunătățirile din localitate.

Și ceea ce face ca această comună să progresos, e și unirea și încrederea reciprocă dintre Secretar și Primar.

SARIGHIOL

Comuna Sarighiol cu oătonele Cadichioi, Hoșodanu și Achaș are o populațiune de 1193 suflete, germani, tătari, români.

Budgetul se ridică la suma de 6.422 lei. Primar al comunei e d. Iacob Lăbeli, iar secretar d. Marin Grigoriu.

Bisericii nu există în localitate; populațiunea germană are o casă de rugăciuni particulară.

Diriginta al școliei mixte este d. Virgiliu Pănescu; diriginta al școliei fobeliene, d-șoara Silvia Ionescu.

Învățătoare a școliei mixte (a 2-a) e d-șoara Victoria Jannetti.

Comuna are nevoie de un local nou, actualul fiind cu totul impropriu. Se simte de asemenea lipsa de biserică.

CARA-OMER

Comuna Cara-Omer, în afară de reședință mai are și satele Dauluchioi și Calnicioiu, cu o populațiune de 2.682 suflete, români și tătari, cari se ocupă cu agricultura.

Budgetul, este evaluat la 12.000 lei. Școala două, având cursul primar complet cu învățătorii Al. Donciu și M. Mihăilescu și învățătoare Efronina Docin.

Bisericii, două, dintre cari una în construcție, cu preotul M. Lecca. În construcție mai sunt: banca populară și cooperativă.

Medic veterinar șef al circumscripției, d. N. Dumitriu.

Un mare serviciu aduce comunei și d. Ștefan Mototolea, care pe lângă un birt în care se găsece mănoătrii alese, bănturi excoelente indigene și streine, mai posedă un hotel, în care vizitatorii pot găsi camere curate și confortabile. Acest hotel, cu restaurantul și bănturile sale, rivalizează cu hotelul „Comercial”, al d-lui Theodor Brasallia, din Margalia.

Calător

INFORMAȚIUNI

Politice

Plecarea d-lui Peire Sfetsescu, dela prefectura județului Tulcea, pentru a trece la Curtea de Conturi, fiind socotită ca definitiv hotărâtă, în legătură cu vacanța ce e pe cale a se aera, o mare agitațiune domnește printre conservatorii din Tulcea, mai ales în urma șvonului că postul în chestiune este vorba să fie încredințat unui d. Matei Fălcoianu, străin de localitate.

Zilele acestea urmează a sosi în Capitală o delegație din partea conservatorilor tulceși, cari solicită ca succesiunea d-lui Sfetsescu să fie încredințată d-lui Al. Calafatoanu.

După o altă versiune, situația de la Tulcea e vorba să fie dată întreaga conservatorilor democrați, iar cea dela Constanța, ca compensație, conservatorilor.

În legătură cu acest din urmă șvor, dacă s'ar adevări, aflăm că atât d. Irimescu, prefectul de Constanța, cât și d. Rădulescu, directorul său, vor refuza a demisiona din posturile ce le ocupă.

Conservatorii din Constanța pun mari stăruințe ca să obțină dizolvarea consiliului comunal al orașului de reședință, încaput în urma alegerilor recente pe marea liberalilor.

Par-se însă că, pe de-o parte d. Tache Ionescu ministru de interne se înghele perfect cu primarul liberal d. Andronescu, iar pe de altă parte ministrii conservatori au pentru moment altă preocupare — cea a propriei lor situații — de cât să se ocupe cu cascanurile din provincie.

În cele două posturi de prefeceți din Cadrilater, e vorba să fie numiți prin delegație, d-nii Sachelario și Fălcoianu, directori de serviciu din Ministerul de Interne.

Un mare scandal a turburat ultima ședința a sindicatului muncitorilor din Constanța. Din cauza fundamentalei deosebiri de vederi, în chestia politice noiaste externe și acelei a ultimei campanii, — dintre sprospe unanimitatea membrilor locali, de o parte și „tovarășii” dr. Racovsky și Enciu, de altă parte, după o alterație violentă, acești din urmă au fost dați afară din sindicat.

Duminică, 13 c. are loc adunarea generală a clubului conservator-democrat dela Tulcea. Se prevede o ședință foarte zănoasă.

Medicale

Au fost confirmați ca definitivi:

D. dr. P. Stoicescu, actual medic al circumscripției Constanța, jud. Constanța.

D. dr. Ibrahim Themo, actual medic al spitalului și orașului Medgidia, județul Constanța.

D. dr. I. Gancevici, actual medic al circumscripției Siliștra-Nouă, jud. Constanța.

D. dr. Gh. Cristodulo, actual medic al circumscripției Jurilofca, jud. Tulcea.

D. medic veterinar N. Dumitriu, dela circ. Cara-Omer a fost detașat la circ. Bibești (jud. Gorj). În acest timp serviciul circ. Cara-Omer va fi îndeplinit de d-nii medici veterinari dela zona Mangalia și Cobadin.

Militare

Ministerul de război a hotărât crearea, la regimentul de escortă regală, de sub comanda d-lui colonel Drabocanu, a unui escadron compus în întregime din musulmani din Dobrogea și din teritoriul anexat, cari vor purta fete.

Acești jandarmi regali, adevărați spahii ai armatei române, vor avea un fes mare, asemănător aceluia ale trupelor franceze din Algeria, a cărui parte superioară va cădea pe urechea dreaptă.

Ciucurile fetei va fi de culoare albă, asemănător penajului dela chipul actual, Ofițerii acestui escadron vor purta de asemenea fes.

Universitatea populară

Din partea Universității populare se vor ține la Constanța următoarele conferințe, în sala Elpis:

Duminică 30 Octombrie orele 3 după amiază, va vorbi d-l Victor Anestiu despre Universul nostru vizibil.

Duminică 17 Noembrie orele 3 după amiază d-l I. Teodorescu despre Știință și Religie.

Duminică 8 Decembrie orele 5 după amiază d-l d. P. Zozin despre Emanciparea intelectuală.

Cărțile de înscriere costând 1 leu de persoană, sumă ce va servi la acoperirea diferitelor șpeze ocazionale, se pot procura din vreme dela librăria D. Nicolăescu iar în ziua conferințelor la sală.

Electoriale

Cu formarea listelor electorale fiind înscrinate acum tribunalele și în Dobrogea, după intrarea noastră în dreptul comun, ținem să atragem atențiunea cetățenilor că pentru noui înscrieri, ștergeri sau revizuirii au a se adresa acestor instanțe.

Ultima și provăzută de lege până când se mai poate cere tribunalei modificarea listelor electorale este 30 Octombrie.

Pentru înscrierea în listele electorale d-ritorul trebuie:

- a) Să fie român sau locuitor în;
- b) Să aibă vârsta de 21 ani împliniți;
- c) Să fie proprietar, urban sau rural, sau să plătească către Stat o dare anuală, directă cât de mică, de orice natură.

Scutirea de cens, pentru profesiunile libere, nu se admite pentru col. I de Adunare.

Funerare

Zilele acestea a fost condus la locușul de veci amicul și concetățeanul nostru Constantin Caracali.

Om eminentement pașnic, foarte corect în relațiunile lui de afaceri, dănuși lăsa în urma-i unanime regrete.

Condoleanțele noastre crud încercatei familii.

Societatea cooperativă de producție

„UNIREA”

Comuna Ciorăci, județul Constanța

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală că această obște posedă peste 1000 hect. teren propriu, numai pentru pășune. Moșia e brădată de o latură a părului Casimcea așa că apa un noșun capital pentru d-nii economi de vite, e înălțurat cu desăvârșire.

Prețul învoielor

Pentru vite mari anual 6 lei
Pentru vite mici anual 1 leu, 80 bani
Pentru vite mici 1/2, an 1 leu, 20 bani

Învoiele pe câte o lună cu 40 bani de vită mare.
Doritorii, a se adresa la sediul obștiei din numita comună.

MIHAIL I. DUCA

AVOCAT
Strada Brăilei No. 10 bis. Galați

PRIMA FABRICĂ

VAR ALB GRAS

Gara Mircea Vodă (Dobrogea)
Se fabrică Var alb gras de calitate superioară. — Producția mare.
Mai puțin ca ori undă și desăvârșit orice concurență.

AUREL EM. VULPE

Avocat al statului. — Fost magistrat
CONSTANȚA
— Strada Carol No. 81 —

P. ȘAPIRA
Furnizorul Curții Regale
CONSTANȚA. — 17, STRADA CAROL. 17

RECOMANDĂ MARELE SAU MAGASIN CU
CEASORNICARIE
BIJOUTERIE
ȘI OPTICA

ea cel mai bogat sortat din toată Dobrogea
Vinde cel mai etnin
Se găsesc mărfuri dela 50 bani la 2.500 lei bucata
Cadouri pentru logodnă, naști și botezuri

LA ȘAPIRA se vând și bilete ale
Loteriei Regatului Român
Orice comandă se poate efectua și prin poștă
Prospecte gratis la cerere

MAGASIN DE INCREDERE

„DOBROGEA“
— SOCIETATE COOPERATIVA —
CAPITAL SOCIAL 100.000 Lei

— 64, STRADA CAROL. 64 —

Furnizore a Casinului Com. Constanța

COLONIALE, DELICATESE,
ARTICOLE ORIENTALE

BĂUTURI STREINE
și INDIGENE

—Serviciul la domiciliu gratuit—
— Expediții în țară și streinătate —
—Telefon— —Telefon—

CASINOUL DIN CONSTANTA

MARI ATRACȚIUNI DE SENZAȚIE
SERBARI DE ZI ȘI DE NOAPTEA

TEATRU de Comedii românești sub direcțiunea d-lui DAVILA
TEATRU DE COMEDII FRANÇEZE

Teatru de Varietăți și Muzic-Hall

ORCHESTRA de virtuozii din Montecarlo sub direcțiunea d-lui REYNAUD

CEI MAI CELEBRI ARTIȘTI DE PE SCENELE EUROPENE

RESTAURANT ȘI TERASE DE CONSUMAȚIUNI

MARISERBARI FOCURI DE ARTIFICII SPLENDIDE

MEETING DE AVIAȚIUNE

CURSE DE CAI — CURSE DE REGATE
Toate atracțiunile marilor casinouri din lume

SOCIETATE ANONIMA
DE
CIMENT PORTLAND
și
VAR HIDRAULIC
CERNAVODA (România)

— CAPITAL SOCIAL LEI 2.000.000 —
Producțiunea anuală totală 100.000

Fabrici de CIMENT PORTLAND și Var Hidraulic

Ciment Portland provenind din cupoare rotative de cea
mai recentă construcțiune, precum și
Var Hidraulic special și comercial din fabrica Cernavoda,
sunt gătite, de cea mai superioară calitate
de autorități competente, au fost admise la toate lucrările administra-
țiilor civile și militare; întrebându-se de câțiva ani la lucrările de
mare, cum este Construcțiunea Portului Constanța precum și la toate
marile Serviciilor hidraulice din țară.

Export în: BULGARIA, RUSIA, TURCIA și SERBIA
Legături directe și extra-rapide cu porturile:
Constantinopol, Smirna și Alexandria
prin vapoarele Serviciului Maritim Român

Pentru comenzi și informații a se adresa direct reprezentanților generali
D-nii NICOLAE FERER & C-ile, Soc. în comandită, București, Smâdan 17
sau direcțiunii Societății Cernavoda

BIROU TECNIC DE INFORMAȚII MECANICE
— Constanța —

Domnilor Agricultori,

Doriți să cumpărați orice soi de mașini care le-ați
văzut, știți auzit, sau vă închipuiți că ar exista? Intrebați
prin scris acest birou și veți avea explicații complete:
trimitem în scrisoarea lei 1 bani 15 în mărți pentru
informații, în schimb scrieți de plăcete și mașini prăste.

**Biroul nostru nu are nici o le-
gătură cu nici o casă de mașini.**
Vă recomandăm numai mașinile bune, simple și practice
se din țară, sau străinătate.

Cine întreabă nu se păcălește.
O NOUȚATE
Vapoarele și Trierătoarele
Americane sunt minunea economiei plugarului
mic și mare. Trieră mult, corată și asemănare,
iar risipa a dispărut, fiind înlocuită cu o outie, con-
strucțiune mai solidă ca cele englezești, fără a întrebuința
mai mult de 15 oameni pe arie, mecină și spălă de praț
toate peele pe care le face plavă după voință,
depone singură mașina plavă în giră. Măi efine
ca celelalte și fără de bândă la rate. Posed cer-
tificate de mulțumire dela d-nii: L. Baneiu, R. Mi-
hăilescu, Al. Butică, A. Alexandridie, I. Neleacu, N.
Badică, I. Vasilache și alții. S'a vândut o garnitură
d-lui Ch. Păuntescu mecanic, una d-lui Gh. Dumitrescu
Mangalia și una d-lui I. Vișdeanu Cărbonele.

Doritorii de a cumpăra să pot adresa d-lui
Christache Păuntescu, mecanic Piața Grivița
(Cott-) Constanța.

DIMITRIE BĂLĂNESCU
107 — STRADA CAROL, — 107

MAGAZIN CU FIERARIE
ASORTAT CU

Broaște, lacăte, balamale, sârmă, ciment, var hidraulic
nicovale, menghine, etc.

Specialitate în articole de
Vopsele fine, Uleiuri fine englezești și tot felul de Lacuri garantate

PRIMA I. R. PRIV.
SOCIET. DE NAVIGAȚIUNE CU VAPOARELE PE DUNARE

MERSUL VAPOARELOR

Valabili dela deschiderea navigațiunei până la alte dispozițiuni
Orele indicate în partea stângă a stațiunilor se vor citi de sus
în jos, iar cele din dreapta de jos în sus

CURSELE VAPOARELOR DE POSTĂ

Laboratorul Chimic **DIANA**
București — No. 11 ȘOSEAUA VITAN No. 11 — București

a început fabricarea articolelor

CREMA, PUDRA ȘI SĂPUN

Aceste preparate, compuse din materii prime, alese printre cele mai bune și a căror efecte nu se pot măcar
compara cu preparatele similare, vor fi puse în vânzare sub denumirea

Crème «MUGUET», Poudre «MUGUET», Săpun

preparate de
LABORATORUL CHIMIC „DIANA“

Sumele enorme ce ar necesita reclama pentru întreducerea acestor articole o vom întreduce în beșefial publicitii
care va ști să aprecieze calitățile unor preparate zeldrețute și sub forma unor premii ce se vor împărți în modul următor:
Fiecare cutie de Cremă sau Pudră va fi însoțită de un prospect numerotat; fiecare al 50-lea număr
câștigă un premiu de 5 până la 50 lei.
Premiile sunt plătibile la Magazinul de unde a fost cumpărată cutia cu Cremă sau Pudră

Prețurile: Crème «Muguet» Lei 1,50; Pudră «Muguet» Lei 2;
Săpun 100 grame, Lei 1,50

CEREȚI PRETUTINDENI PREPARATELE LABORATORULUI CHIMIC „DIANA“

10 Reguli penrtu igienă:

1. În fiecare dimineață adăugă „Diana“ Franzbrantwein în apa de spălat pentru ați întări și răcori corpul.
2. Nu uita că „Diana“ Franzbrantwein este cea mai bună apă de gură.
3. Fricțiuneașți corpul cu „Diana“ Franzbrantwein pentru a te păzi de răceală.
4. Spălați părul numai cu „Diana“ Franzbrantwein, căci întărește rădăcina și favorizează creșterea.
5. Contra înădușelei întrebuițoază numai „Diana“ Franzbrantwein și vei obține rezultatul cel mai bine făcător.
6. După fiecare masă clăteșteți gura cu apă, la care vei adăoga „Diana“ Franzbrantwein, cel mai bun desinfectant.
7. Dacă te simți obosit după un lung exercițiu fricțiuneașți-te cu „Diana“ Franzbrantwein și vei recăpăta puterea.
8. După baie fricțiuneașți corpul cu „Diana“ Franzbrantwein și vei avea cea mai plăcută senzație.
9. Nu uita nici odată săclă cu „Diana“ Franzbrantwein când pleci la drum, căci îți va folosi în toate împrejurările.
10. Să nu-ți lipsească nici odată „Diana“ Franzbrantwein din casă.

„DIANA“ FRANZBRANTWEIN
De găsit la toate drogueriile și farmaciile din țară
Un flacon mic 70 bani; un flac. mijlociu Lei 1,20; un fl. mare Lei 2,40

ZI	ORA	PLASĂ	STĂȚIUNE	PLASĂ	STĂȚIUNE
MARȚI	9 ⁰⁰ p.m.	plec.	Semlin (Zamun)	sov.	10 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	10 ⁰⁰ p.m.	sov.	Balgrad	p.ec.	9 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	5 ⁰⁰ a.m.	plec.	Pancsova (Ver.)	sov.	9 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	6 ⁰⁰ a.m.	sov.	Semendria	plec.	8 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	7 ⁰⁰ a.m.	plec.	Dubrovitz	sov.	6 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	8 ⁰⁰ a.m.	sov.	Bazias	plec.	4 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	9 ⁰⁰ a.m.	plec.	Orșadita	sov.	2 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	10 ⁰⁰ a.m.	sov.	Majdova	plec.	9 ⁰⁰ a.m.
MERCURI	11 ⁰⁰ a.m.	plec.	Orșova	sov.	12 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	12 ⁰⁰ p.m.	sov.	T. Severin	plec.	10 ⁰⁰ a.m.
MERCURI	1 ⁰⁰ p.m.	plec.	Radule vata	sov.	8 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	2 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	4 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	3 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	5 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	4 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	6 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	5 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	7 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	6 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	8 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	7 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	9 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	8 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	10 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	9 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	11 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	10 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	12 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	11 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	1 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	12 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	2 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	1 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	3 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	2 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	4 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	3 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	5 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	4 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	6 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	5 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	7 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	6 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	8 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	7 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	9 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	8 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	10 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	9 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	11 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	10 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	12 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	11 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	1 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	12 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	2 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	1 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	3 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	2 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	4 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	3 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	5 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	4 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	6 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	5 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	7 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	6 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	8 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	7 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	9 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	8 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	10 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	9 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	11 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	10 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	12 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	11 ⁰⁰ p.m.	plec.	Orșova	sov.	1 ⁰⁰ p.m.
MERCURI	12 ⁰⁰ p.m.	sov.	Orșova	plec.	2 ⁰⁰ p.m.

Cursele Vaporului Local între Galați-Tulcea-Sulina
LUNI, MERCURI și SAMBATA MARTI, JOI și DUMINICĂ
Plecare dela Galați la ora 5⁰⁰ a.m. Plecare dela Sulina la ora 5 a.m.
„ „ „ „ 10⁰⁰ „ „ „ Tulcea „ „ 6⁰⁰ „
„ „ „ „ 1 p.m. „ „ „ Iazova „ „ 8⁰⁰ „
Sosire la Sulina „ „ 4 „ „ Sosire la Galați „ „ 11⁰⁰ „

Galați, în Februarie 1912.
IN PECTORATUL